

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Siseminister
määrus
terviktekst
13.10.2017
Hetkel kehtiv
RT I, 10.10.2017, 14

Päästeteenistuse aumärgi liigid ja kirjeldus ning päästeteenistuse aumärgi andmise ja kandmise ning äravõtmise kord

[RT I, 10.10.2017, 4- jõust. 13.10.2017, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. oktoobrist 2017. aastal]

Vastu võetud 30.04.2008 nr 32
[RTL 2008, 37, 535](#)
jõustumine 16.05.2008

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.12.2011	RT I, 29.12.2011, 72	01.01.2012
02.04.2013	RT I, 09.04.2013, 1	12.04.2013, rakendatakse alates 1.04.2013
24.07.2017	RT I, 28.07.2017, 1	31.07.2017
04.10.2017	RT I, 10.10.2017, 4	13.10.2017, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. oktoobrist 2017. aastal

Määrus kehtestatakse «[Päästeteenistuse seaduse](#)» § 23 lõike 2 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Päästeteenistuse aumärk

(1) Päästeteenistuse aumärk (edaspidi *aumärk*) antakse vapruste eest inimeste või vara päästmisel ja/või silmapaistvate teenete eest päästeala tööde tegemisel või päästeala arendamisel.

(2) Koos aumärgiga antakse aumärgi saajale aumärgi lindilõige.

§ 2. Aumärgi liigid

Aumärgi liigid on:

- 1) Päästeteenistuse Rist;
- 2) Elupäästja Medal;
- 3) Päästeameti Teenetemedal;
[\[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017\]](#)
- 4) Päästeameti Rinnamärk.
[\[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017\]](#)

§ 3. Päästeteenistuse Risti klassid

Päästeteenistuse Risti klassid on:

- 1) Päästeteenistuse Suur Kuldrist;
- 2) Päästeteenistuse Kuldrist;
- 3) Päästeteenistuse Hõberist;
- 4) Päästeteenistuse Medal.

§ 4. Elupäästja Medali klassid

Elupäästja Medali klassid on:

- 1) Elupäästja I klassi Medal;
- 2) Elupäästja II klassi Medal;
- 3) Elupäästja III klassi Medal;
- 4) Elupäästja Medali Eriklass.

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

§ 4¹. Päästeameti Teenetemedali klassid

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

Päästeameti Teenetemedali klassid on:

- 1) Päästeameti Kuldsete Tammelehtedega Teenetemedal;
- 2) Päästeameti Hõbedaste Tammelehtedega Teenetemedal.

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

2. peatükk AUMÄRKID E KIRJELDUSED

§ 5. Päästeteenistuse Suur Kuldrist

(1) Päästeteenistuse Suur Kuldrist (lisa 1) on 35 mm laiuse kaelalindi küljes rippuv rist.

(2) Rist on valge kuumemailiga kaetud kuldne kreeka rist, mille otstes on tipuga risti keskkoha poole suunatud punase kuumemailiga kaetud kolmnurgad. Risti kõigis haarade vahedes on viiest kuldsest sirgest leegist koosnevad reljeefsed kaunistused. Risti horisontaalsel haaral asetseb sammuv lõvi, mis on kaetud sinise läbipaistva kuumemailiga. Risti läbimõõt on 47 mm, lõvi pikkus on 33 mm. Rist kinnitub pikliku aasaga kaelalindi külge.

(3) Kaelalint on 35 mm laiune sinine muareelint, millel on kaks 5 mm laiust punast triipu.

§ 6. Päästeteenistuse Kuldrist

(1) Päästeteenistuse Kuldrist (lisa 2) on 35 mm laiuse lindi küljes rippuv rist.

(2) Rist on valge kuumemailiga kaetud kuldne kreeka rist, mille otstes on tipuga risti keskkoha poole suunatud punase kuumemailiga kaetud kolmnurgad. Risti kõigis haarade vahedes on viiest kuldsest leegist koosnevad reljeefsed kaunistused. Risti horisontaalsel haaral asetseb sinine läbipaistva kuumemailiga kaetud sammuv lõvi. Risti läbimõõt on 42 mm, lõvi pikkus on 30 mm. Rist kinnitub ümara õõsiga lindi külge.

(3) Lint on 35 mm laiune punane muareelint, millel on kaks 5 mm laiust sinist triipu.

§ 7. Päästeteenistuse Hõberist

(1) Päästeteenistuse Hõberist (lisa 3) on 35 mm laiuse lindi küljes rippuv rist.

(2) Rist on valge kuumemailiga kaetud hõbedane kreeka rist, mille otstes on tipuga risti keskkoha poole suunatud punase kuumemailiga kaetud kolmnurgad. Risti kõigis haarade vahedes on viiest hõbedasest leegist koosnevad reljeefsed kaunistused. Risti horisontaalsel haaral asetseb sinine läbipaistva kuumemailiga kaetud sammuv lõvi. Risti läbimõõt on 42 mm, lõvi pikkus on 30 mm. Rist kinnitub ümara õõsiga lindi külge.

(3) Lint on 35 mm laiune punane muareelint, mille keskel on 5 mm laiune sinine triip.

§ 8. Päästeteenistuse Medal

(1) Päästeteenistuse Medal (lisa 4) on 35 mm laiuse lindi küljes rippuv medal.

(2) Medal on ümmargune 35 mm läbimõõduga kuldsetest tammelehtedest reljeefne pärg, millel asub horisontaalselt sinise läbipaistva kuumemailiga kaetud 33 mm pikkune sammuv lõvi. Medal kinnitub ümara õõsiga lindi külge.

(3) Lint on 35 mm laiune punane muareelint, millel on kaks 3 mm laiust sinist triipu.

§ 9. Elupäästja Medal

(1) Elupäästja Medal (lisa 5) on 35 mm laiuse lindi küljes rippuv medal.

(2) Medal on ümmargune 35 mm läbimõõduga kuldsetest tammelehtedest reljeefne pärg, millel asub horisontaalselt sinise läbipaistva emailiga kaetud 33 mm pikkune sammuv lõvi. Medal kinnitub ümara õõsiga lindi külge.

(3) Lint on 35 mm laiune punane muareelint, millel on kaks 3 mm laiust sinist triipu.

(4) Lindile ja lindilõikele kinnitatakse sammuv asendis lõvi, mille mõõtmed on 18×7 mm.

(5) Elupäästja I klassi Medali lindile kinnitav lõvi on kuldne.

(6) Elupäästja II klassi Medali lindile kinnitav lõvi on hõbedane.

(7) Elupäästja III klassi Medali lindile kinnitav lõvi on kaetud sinise läbipaistva kuumemailiga.

(8) Elupäästja Medali Eriklassi (lisa 6) lindile ja lindilõikele on kinnitatud kuldse plaadil araabia number, mis näitab päästetud elude arvu. Plaadi mõõtmed lindil on 5 × 30 mm ja lindilõikel 5 × 10 mm.

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

§ 9¹. Päästeameti Kuldsete Tammelehtedega Teenetemedal

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

(1) Päästeameti Kuldsete Tammelehtedega Teenetemedal (lisa 7) on 35 mm laiuse lindi külge kinnitav medal.

(2) Medal on ümmargune 35 mm läbimõõduga kuldsetest tammelehtedest reljeefne pärg, millel asub horisontaalselt sinise läbipaistva kuumemailiga kaetud 33 mm pikkune sammuv lõvi. Medal kinnitub lindi külge ümara õõsiga.

(3) Lint on 35 mm laiune punane muareelint, millel on kaks 3 mm laiust sinist triipu.

(4) Lindile ja lindilõikele on kinnitatud keskele horisontaalselt kuldsete tammelehtede kujutis, mis on lehe rootsupidi ühendatud, keskmes üleval ja all on tammetõrud. Ühe lehe tipp on suunatud paremale ja teine vasakule.

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

§ 9². Päästeameti Hõbedaste Tammelehtedega Teenetemedal

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

(1) Päästeameti Hõbedaste Tammelehtedega Teenetemedal (lisa 8) on 35 mm laiuse lindi külge kinnitav medal.

(2) Medal on ümmargune 35 mm läbimõõduga hõbedastest tammelehtedest reljeefne pärg, millel asub horisontaalselt sinise läbipaistva kuumemailiga kaetud 33 mm pikkune sammuv lõvi. Medal kinnitub ümara õõsiga lindi külge.

(3) Lint on 35 mm laiune punane muareelint, millel on kaks 3 mm laiust sinist triipu.

(4) Lindile ja lindilõikele on keskele horisontaalselt kinnitatud hõbedaste tammelehtede kujutis, mis on lehe rootsupidi ühendatud, keskmes üleval ja all on tammetõrud. Ühe lehe tipp on suunatud paremale ja teine vasakule.

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

§ 9³. Päästeameti Rinnamärk

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

(1) Päästeameti Rinnamärk (lisa 9) on Päästeameti 20 mm läbimõõduga embleemi kujuga märk.

(2) Rinnamärgil on kuldne kiirekimpudest koosnev reljeefne kaheksaharuline täht, mille keskel sõõril on väike riigivapp, mida ümbritseb servadega rõngas. Rõnga ülemisel poolel on suurtähtedega tekst „PÄÄSTEAMET”. Rõnga alumise poole keskel on sõõril kolmnurk ja sellest eenduvad kummalegi poole kaks tammelehte.

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

3. peatükk

AUMÄRGI ANDMINE

§ 10. Aumärgi andmise ettepanekud

(1) Ettepaneku aumärgi andmiseks võivad päästeasutusele teha:

- 1) päästeasutuse ja struktuuriüksuse juht;
- 2) kõik päästeteenistujad, kooskõlastades ettepaneku struktuuriüksuse juhiga, kellele aumärgi kandidaat vahetult allub;
- 3) Siseministeeriumi kantsler;
- 4) Sisekaitseakadeemia rektor ja Päästekolledži juht;
- 5) vallavanem ja linnapea.

(2) Vormikohased (lisa 10) ettepanekud esitatakse päästeasutusele, kelle koosseisu aumärgi kandidaat kuulub, kaks korda aastas – 15. jaanuariks ja 15. juuliks. Erandjuhtudel võib päästeasutuse peadirektor vormikohase ettepaneku esitada ka muul ajal.

(3) Kui aumärgi kandidaat ei tööta päästeasutuses, tehakse ettepanek aumärgi andmiseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute poolt päästeasutusele. Ettepanekud esitatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 määratud tähtaegadeks.

(4) Vastava päästeasutuse peadirektori käskkirjaga moodustatud nõukogu vaatab päästeasutusele esitatud ettepanekud läbi ja teeb omakorda aumärkide andmise ettepaneku päästeasutuse peadirektorile.

(5) Aumärgi annab valdkonna eest vastutav minister vastava päästeasutuse peadirektori ettepanekul. Otsus aumärgi andmise kohta vormistatakse valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga.

(6) Päästeameti Rinnamärgi annab Päästeameti peadirektor. Otsus Päästeameti Rinnamärgi andmise kohta vormistatakse peadirektori käskkirjaga.

(7) Autasustamiseks ei esitata isikuid, kellel on kehtiv karistus tahtlikult toimepandud kuriteo või distsiplinaarsüüteo eest, samuti neid, kes on kohtueelse uurimise või kohtu all süüdistatuna kuriteos.
[\[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017\]](#)

§ 11. Aumärgi tunnistus

Aumärgi juurde kuulub tunnistus, millele kirjutavad alla valdkonna eest vastutav minister ja vastava päästeasutuse peadirektor.
[\[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017\]](#)

§ 12. Aumärgi andmine

(1) Päästeteenistuse Rist antakse tunnustusena:

- 1) Päästeteenistuse Suur Kuldrist – erakordsete teenete eest päästealal;
- 2) Päästeteenistuse Kuldrist – ulatuslike ja keerukate päästetööde juhtimise või silmapaistvate teenete eest päästealal, samuti kauaaegse eeskujuliku teenistuse eest päästeasutuses;
- 3) Päästeteenistuse Hõberist – keerukate päästetööde juhtimise või silmapaistvate teenete eest päästealal;
- 4) Päästeteenistuse Medal – keerukatel päästetöödel ülesnäidatud vapruste eest või teenete eest päästealal.

(2) Elupäästja Medal antakse tunnustusena inimeste elu päästmisel ilmutatud vapruste ning kangelaslikkuse eest:

- 1) I klass – kolmekordsel elupäästmisel;
[\[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017\]](#)
- 2) II klass – teistkordsel elupäästmisel;
- 3) III klass – esmakordsel elupäästmisel;
- 4) Elupäästja Medal Eriklass – alates neljandast elupäästmisest.
[\[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017\]](#)

(2¹) Päästeameti Teenetemedal antakse tunnustusena:

- 1) Päästeameti Kuldsede Tammelehtedega Teenetemedal – Päästeameti teenistujale 15-aastase laitmatu või silmapaistvalt hea teenistuse eest Päästeametis;
- 2) Päästeameti Hõbedaste Tammelehtedega Teenetemedal – Päästeameti teenistujale 10-aastase laitmatu või silmapaistvalt hea teenistuse eest Päästeametis.
[\[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017\]](#)

(2²) Päästeameti Rinnamärk antakse neile, kes on märkimisväärselt panustanud erinevate tegevuste ja projektide kaudu Päästeameti eesmärkide saavutamisse.
[\[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017\]](#)

(3) Postuumselt antud päästeteenistuse aumärk antakse üle perekonnaliikmele või lähedasele isikule.

(4) Päästeteenistuse aumärgi originaal ja lindilõige ning tunnistus antakse tasuta.

(5) Aumärkide väljastamise kohta peab arvestust vastav päästeasutus.
[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

4. peatükk

AUMÄRGI ÜLEANDMINE JA KANDMINE

§ 13. Aumärgi üleandmine

Aumärgi annab üle valdkonna eest vastutav minister või tema poolt selleks volitatud isik. Päästeameti Rinnamärgi annab üle Päästeameti peadirektor või tema poolt selleks volitatud isik.
[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

§ 14. Aumärgi kandmine

(1) Päästeteenistuse Suurt Kuldristi kantakse lindiga kaelas ainult vormi, õhtuvormi või piduliku riietusega.

(2) Päästeteenistuse Kuldristi, Päästeteenistuse Höberisti, Päästeteenistuse Medalit ja Päästeameti Teenetemedalit kantakse vormi või piduliku riietuse vasakpoolsel rinnal paremalt vasakule jaotuse alanevas järjekorras peale riiklikke teenetemärke.

(3) Elupäästja I, II, III klassi ja Elupäästja Medali Eriklassi kantakse vormi või piduliku riietuse vasakpoolsel rinnal paremalt vasakule jaotuse alanevas järjekorras peale riiklikke teenetemärke ja Päästeteenistuse Risti.

(4) Päästeameti Rinnamärki kantakse vormi vasakpoolsel rinnataskul. Ühe rinnamärgi kandmise korral asub see rinnatasku keskkohas. Mitme rinnamärgi samaaegsel kandmisel kantakse Päästeameti Rinnamärki teistest märkidest kõrgemal. Erariietuse juures kantakse rinnamärki pintsaku vasakpoolsel revääril.

(5) Teenete- ja aumärgid on soovitatav kinnitada rinda järgmises järjekorras: riiklikud teenetemärgid, Päästeteenistuse Rist, Elupäästja Medal, teiste Eesti ametkondade ja organisatsioonide aumärgid, teiste riikide aumärgid.

(6) Vormil ja erariietel võib kanda aumärkide asemel neid asendavaid lindilõikeid mõõtmetega 35 × 12 mm, mis järjestatakse sama moodi aumärkide kandmistavaga.

(7) Õhtuvormil, õhtukleidil, frakil või smokingil originaalmõõtmes aumärke üldjuhul ei kanta.

(8) Aumärki võib kanda üksnes isik, kellele aumärk on antud ja kellele on selle kohta välja antud nimeline tunnistus.

[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

5. peatükk

AUMÄRGI ÄRAVÕTMINE

[RT I, 10.10.2017, 4- jõust. 13.10.2017, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. oktoobrist 2017. aastal]

§ 15. Aumärgi äravõtmine

(1) Aumärgi andmise otsustanud isik võib otsustada isikult aumärk ära võtta, kui:

- 1) on jõustunud kohtuotsus, millega isik on süüdi mõistetud tahtliku kuriteo toimepanemises või
- 2) saavad teatavaks enne aumärgi andmist esinenud asjaolud, millest teadmise korral ei oleks isikule aumärki antud või
- 3) isiku hilisem käitumine on olnud niivõrd vääritud, et see välistaks talle aumärgi andmise.

(2) Isik, kellelt on aumärk ära võetud, peab selle tagastama aumärgi andmise otsustanud isikule.

[RT I, 10.10.2017, 4- jõust. 13.10.2017, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. oktoobrist 2017. aastal]

Lisa 1 Päästeteenistuse Suur Kuldrist

Lisa 2 Päästeteenistuse Kuldrist

Lisa 3 Päästeteenistuse Höberist

Lisa 4 Päästeteenistuse Medal

Lisa 5 Elupäästja Medal

Lisa 6 Elupäästja Medali Eriklass
[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

Lisa 7 Päästeameti Kuldsede Tammelehtedega Teenetemedal
[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

Lisa 8 Päästeameti Hõbedaste Tammelehtedega Teenetemedal
[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

Lisa 9 Päästeameti Rinnamärk
[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]

Lisa 10 Autasustamisettepanek
[RT I, 28.07.2017, 1- jõust. 31.07.2017]